

Số: /KH - UBND

Lam Vỹ, ngày tháng 5 năm 2026

KẾ HOẠCH
Thực hiện các biện pháp phòng, chống bệnh
Dại động vật trên địa bàn xã Lam Vỹ năm 2026

Căn cứ Luật Thú y năm 2015; Luật số 146/2025/QH15 năm 2025 sửa đổi, bổ sung một số điều của 15 luật trong lĩnh vực nông nghiệp và môi trường;

Căn cứ Nghị định số 131/2025/NĐ-CP ngày 12/6/2025 của Chính phủ quy định phân định thẩm quyền của chính quyền địa phương 02 cấp trong lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ Nông nghiệp và Môi trường; Nghị định số 136/2025/NĐ-CP ngày 12/6/2025 của Chính phủ quy định phân quyền, phân cấp trong lĩnh vực nông nghiệp và môi trường; Văn bản hợp nhất số 35/VBHN-BNNMT ngày 11/8/2025 của Bộ Nông nghiệp và Môi trường quy định về phòng, chống dịch bệnh động vật trên cạn.

Thực hiện công văn số 5784/UBND-CNN&XD, ngày 23/5/2026 của UBND tỉnh Thái Nguyên về việc thực hiện quyết liệt, đồng bộ các giải pháp phòng, chống bệnh Dại trên động vật. UBND xã xây dựng Kế hoạch thực hiện các biện pháp phòng, chống bệnh đại động vật trên địa bàn xã với các nội dung trọng tâm như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

- Bảo vệ sức khỏe, tính mạng con người trước căn bệnh tử vong 100%.
- Ngăn chặn vi-rút đại lây truyền từ động vật sang người qua vết cắn, cào, hoặc liếm vào vết thương hở.
- Bảo vệ vật nuôi: Tiêm vắc-xin giúp tạo miễn dịch, bảo vệ trực tiếp đàn chó, mèo khỏi nguy cơ tử vong khi nhiễm bệnh.
- Đảm bảo an toàn cộng đồng: Quản lý chặt chẽ đàn vật nuôi để tạo môi trường an toàn, giúp người dân yên tâm sinh hoạt và phát triển kinh tế.
- Nâng cao nhận thức, trách nhiệm trong thực hiện triệt để, đồng bộ các giải pháp phòng, chống dịch, tạo sự chuyển biến trong công tác phòng, chống, không chể bệnh đại động vật trên địa bàn xã.
- Tập trung lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức thực hiện kịp thời, hiệu quả các biện pháp phòng, chống dịch đại động vật.
- Khắc phục những hạn chế, vướng mắc, khó khăn trong công tác chống bệnh; tập trung các nguồn lực, kinh phí phục vụ công tác phòng, chống, không chể bệnh đại động vật.

- Chủ động ngăn chặn, giám sát, phát hiện sớm và xử lý kịp thời, trường hợp nghi ngờ có động vật mắc bệnh dại, cần nhanh chóng báo cho các phòng chuyên môn để xử lý.

- Bảo đảm đầy đủ vật tư, trang thiết bị, nguồn lực và cơ chế tài chính để tổ chức các biện pháp chống bệnh dại phù hợp.

2. Yêu cầu

- Tiêm phòng bắt buộc: Phấn đấu tỷ lệ tiêm phòng bệnh Dại cho chó, mèo đạt tối thiểu 80% tổng đàn thuộc diện tiêm và duy trì miễn dịch bảo hộ theo quy định.

- Quản lý vật nuôi: Đeo rọ mõm, xích giữ chó và không thả rông ngoài đường để tránh tấn công người.

- Xử lý khi bị cắn: Rửa kỹ vết thương bằng nước và xà phòng, đến ngay cơ sở y tế gần nhất để được tư vấn và tiêm vắc-xin/huyết thanh kháng dại kịp thời.

- Các phòng chuyên môn, cán bộ xóm tập trung chỉ đạo nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, phổ biến, quán triệt và thực hiện các văn bản chỉ đạo trong công tác phòng, chống bệnh dại động vật.

- Thực hiện triệt để có hiệu quả các biện pháp phòng chống dịch bệnh động vật. Không để dịch bệnh lây lan vào địa bàn xã, trường hợp xảy ra dịch bệnh, phải nhanh chóng thực hiện đồng bộ các biện pháp chống dịch nhằm hạn chế tối đa thiệt hại về người.

II. NỘI DUNG

1. Công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức và trách nhiệm trong phòng, chống bệnh dại động vật

Tăng cường công tác tuyên truyền, truyền thông về các biện pháp phòng, chống bệnh dại động vật nhằm nâng cao ý thức trách nhiệm của người dân trong giám sát, khai báo dịch bệnh. Kết hợp các hình thức thông tin, tuyên truyền (hội nghị tập huấn, hội thảo, thông tin trên các cụm loa phát thanh của xóm...nhằm phát huy công tác thông tin, tuyên truyền trong công tác phòng, chống dịch bệnh. Nội dung tuyên truyền tập trung nâng cao ý thức chủ động phòng bệnh theo phương châm “phòng là chính; cơ sở và người dân, người chăn nuôi là nền tảng”, bảo đảm triển khai các biện pháp phòng, chống dịch bệnh động vật một cách chủ động, cụ thể, quyết liệt ngay từ khi chưa phát sinh dịch bệnh.

2. Nhiệm vụ, giải pháp phòng, chống bệnh dại

2.1. Khái niệm về bệnh dại

Bệnh Dại (Rabies) là bệnh lây truyền giữa động vật với động vật, giữa động vật và người, được tổ chức Y tế thế giới đánh giá là bệnh gây chết người đáng sợ nhất. Khi đã lên cơn dại, kể cả là động vật hay con người đều sẽ tử vong nhanh chóng trong đau đớn và hoảng loạn bệnh.

2.2. Đường xâm nhập

Vào mùa hè thời tiết nắng nóng cũng chính là mùa bùng phát dịch bệnh dại mạnh nhất. Bệnh chủ yếu ở chó, mèo nuôi và động vật hoang dã. Khi động vật mắc bệnh có biểu hiện cào, cắn, liếm vào người, vi rút Dại từ nước bọt sẽ lây qua niêm mạc bị tổn thương sâu sát và vết thương hở. Vi rút xâm nhập vào cơ thể được nhân lên và hướng tới hệ thần kinh, phá hủy mô thần kinh và kết thúc bằng cái chết. Vi rút dại có nhiều trong nước bọt của chó, mèo và động vật mắc bệnh, kể cả khi con vật chưa có dấu hiệu lâm sàng của bệnh Dại. Khi đã lên cơn dại, kể cả động vật và người đều dẫn đến tử vong 100%. Tuy nhiên đường xâm nhập chủ yếu thông qua 2 con đường.

- **Trực tiếp:** Vi rút dại được truyền trực tiếp từ chó, mèo bị bệnh dại sang chó, mèo khỏe mạnh và người qua nước bọt tại vết cắn.

- **Gián tiếp:** Do chó, mèo bị tổn thương cơ giới tiếp xúc với nước bọt của chó, mèo bị dại. Vi rút không sinh sản ở vết cắn mà theo dây thần kinh về hạch rồi vào thần kinh trung ương. Thời gian ủ bệnh (từ khi bị cắn đến khi phát bệnh) dài hay ngắn phụ thuộc vào vết cắn ở gần hay xa thần kinh trung ương (não bộ - đầu) và loài gia súc; độ nông sâu của vết cắn; số lượng độc lực của vi rút trong nước bọt. Ở chó, mèo phát bệnh thường dưới 1 tháng.

2.3. Triệu chứng lâm sàng

a. Thời kỳ ủ bệnh

Thời kỳ ủ bệnh dại có thể thay đổi từ vài ngày đến vài tháng tùy thuộc vào vị trí của vết cắn. Đa số bệnh phát ra trong vòng từ 21 đến 30 ngày sau khi con vật nhiễm vi rút.

b. Các biểu hiện lâm sàng

- Đối với chó: Chó mắc bệnh dại thường xảy ra ở hai thể:

+ **Thể điên cuồng:** Có 3 thời kỳ phân biệt tương đối rõ rệt. Thời kỳ đầu diễn ra 1-2 ngày, chó có biểu hiện thay đổi thói quen, trở nên lo lắng, bứt rứt, cau có, giận dữ hoặc trái lại bỗng quẩn quýt, vui vẻ hơn, mắt sáng, tai vểnh lên, hoặc cũng có khi buồn rầu, mắt lơ đãng, trốn vào góc tối, khu vực kín đáo. Tiếp theo là thời kỳ kích thích, chó chạy lung tung, hoảng loạn, hung dữ, dễ bị kích động, cắn sủa người lạ dữ dội, nơi vết thương thường ngứa khiến chó liếm hoặc tự cắn, cào đến rụng lông, chảy máu. Sốt cao, mắt đỏ ngầu, giãn đồng tử, chó khó nuốt hoặc bỏ ăn, tiếng sủa khàn đặc, trề hàm, lưỡi thè ra, chảy nhiều nước dãi, đuôi cụp, bụng thóp do không ăn uống, sợ gió, sợ nước, chó bỏ nhà đi và thường không trở về, khi gặp vật lạ thường găm cắn, ăn bừa bãi, tấn công chó khác và cả người. Cuối cùng là thời kỳ bại liệt chó nằm xuống, trề hàm, lưỡi thè ra ngoài, nước dãi chảy ra, không nuốt được thức ăn, nước uống, mắt sâu đờ ra, kiệt sức, chân sau liệt và chết trong khoảng từ 3 - 7 ngày sau khi có triệu chứng đầu tiên do liệt cơ hô hấp và kiệt sức do không ăn uống được.

+ **Thể dại câm (bại liệt):** Chó thể hiện các trạng thái bất thường: Buồn bã, ngơ ngác, bồn chồn, ăn ít hay bỏ ăn. Sau đó lặng lẽ chui vào xó tối nằm lì - gọi là thể dại “câm” hay thể dại “im lặng”. Vài ngày sau đó chó bị liệt chân, liệt hàm

(hàm trễ), lưỡi thè ra, nước dãi chảy tự do và không cần được, chó gầy sút nhanh, nằm một chỗ rồi chết.

Thể đại diện cuồng chỉ chiếm khoảng 1/4 các trường hợp chó dại, số còn lại là thể dại câm.

c. Phòng bệnh bắt buộc bằng vắc-xin

Tổ chức tiêm phòng định kỳ, tiêm nhắc lại theo quy trình hoặc hướng dẫn của cơ quan chuyên môn của địa phương; liều lượng, đường tiêm theo hướng dẫn của nhà sản xuất vắc-xin.

Tiêm vắc xin giúp kích thích miễn dịch sản sinh kháng nguyên đặc hiệu bảo vệ vật nuôi khỏi bệnh dại. Một con vật chỉ được coi là đã tiêm chủng sau 28 ngày kể từ lần tiêm chủng đầu tiên.

Tiêm chủng phòng ngừa trước và sau phơi nhiễm, tăng cường giám sát và phòng ngừa vết cắn thông qua nâng cao nhận thức của cộng đồng. Ngay sau phơi nhiễm do chó, mèo, động vật hoang dã... cắn/ cào, dù đã tiêm phòng trước đó hay chưa, người bị phơi nhiễm cần khẩn trương đến cơ sở y tế để được tiêm phòng vắc xin sau phơi nhiễm, hạn chế tối đa nguy cơ virus dại tấn công, đe dọa đến tính mạng của con người.

d. Điều trị:

- Cho đến nay, bệnh Dại vẫn chưa có thuốc chữa trị đặc hiệu khi bệnh đã bộc phát, tuy nhiên chúng ta có thể chủ động phòng tránh được bằng biện pháp tiêm phòng sớm, đúng cách và đủ số mũi tiêm.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Phòng Kinh tế

- Tổ chức rà soát, thống kê toàn bộ các hộ nuôi chó trên địa bàn xã để chủ động trong việc quản lý, theo dõi giám sát triển khai tiêm phòng đợt 1 năm 2026.

- Thực hiện ký cam kết với người nuôi chó phải xích, nhốt, khi ra đường phải mang rọ mõm.

- Dự toán kinh phí phục vụ công tác phòng, chống dịch đạt hiệu quả.

2. Trung tâm dịch vụ tổng hợp

- Nghiêm túc triển khai tổ chức tiêm phòng vắc xin dại cho chó, trên địa bàn toàn xã, xây dựng mạng lưới tiêm chủng rộng khắp và đảm bảo tỷ lệ trên 80% tổng đàn nhằm hạn chế lây nhiễm dại trong cộng đồng.

- Lập sổ quản lý chó trên địa bàn xã chi tiết đến từng hộ, số chó nuôi. Đồng thời, thường xuyên rà soát, thống kê, cập nhật thông tin về đàn chó nuôi trên địa bàn để quản lý chặt chẽ tình hình dịch tễ.

- Tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền bằng nhiều hình thức để người nuôi chó, các tổ chức, cá nhân buôn bán, vận chuyển chó hiểu rõ về sự nguy

hiểm của bệnh dại, các biện pháp phòng ngừa được bằng vắc xin và nên đến bệnh viện ngay khi bị chó, mèo cắn, không cần biết có mắc bệnh dại hay không. Nếu bệnh dại đã có biểu hiện ra ngoài thì phần lớn người bệnh tử vong.

3. Các xóm trên địa bàn xã:

Tuyên truyền đến người dân, chủ động phòng, chống bệnh dại và thực hiện tốt các biện pháp sau:

Người dân nuôi chó, mèo cần tiêm vắc xin phòng dại đầy đủ và tiêm nhắc lại hàng năm; nuôi chó phải xích, nhốt, khi ra đường phải mang rọ mõm.

Không đùa nghịch, chọc phá chó, mèo.

Khi bị chó, mèo cắn cần:

+ Rửa vết thương dưới vòi nước chảy ngay lập tức với xà phòng liên tục 15 phút; nếu không có xà phòng có thể xối rửa vết thương bằng nước thông thường. Sau đó, vết thương cần được rửa sạch với cồn 70% hoặc cồn iod; hạn chế làm dập vết thương và không băng kín vết thương.

+ Kịp thời đến cơ sở y tế để khám, tư vấn và tiêm vắc xin phòng dại, huyết thanh kháng dại; tuyệt đối không tự chữa trị hoặc nhờ thầy lang chữa trị.

Trên đây là kế hoạch phòng, chống bệnh dại động vật trên địa bàn xã, đề nghị các phòng chuyên môn, các đơn vị liên quan, các xóm phối hợp để triển khai nội dung trên./.

Nơi nhận:

- Như kính gửi;
- Lãnh đạo UBND xã;
- Phòng kinh tế;
- Trung tâm DVTH;
- Lưu: TTDVTH.

KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH THƯỜNG TRỰC

Hạc Văn Luận